

om der handles, naar Forslaget alene skal støtte sig paa en consequent Gjennemførelse af Principet. Den samme Betragtning, som jeg fremhævede ved at omtale den første Deel af Paragraphen, den maa ogsaa føre mig til, at jeg ikke kan see, der skeer noget Brud paa noget Princip, eller at der skeer noget Indgreb i Panthaverens Ret ved at man i Loven udtaler, at Eieren er berettiget til at faae Bederlaget udbetalt, og at Panthaveren som saadan ikke har nogen Ret dertil. Jeg vil dog ogsaa derved gjøre den Bemærkning, at, naar man holder sig kun til Principet med Hensyn til Panthaverens Ret, er jo hans Ret qv Pant-haver det Secundaire, og det Principale er, at han har en Fordring paa Debitor; det er ikke det Principale ved hans Ret, at han har en Fordring i den og den bestemte Eiendom, det er det Accessoriske i hans Ret, men det, at han har en Fordring paa en bestemt Mand er det Principale, og denne Fordring har kun en større Sikkerhed ved, at der er tillige givet ham en speciel Ret i Eiendommen, men, da det Principale ved hans Fordring er, at Debitor er personlig forpligtet for Gjælden, saa maa det ogsaa være Panthaveren tilstrækkeligt, at hans Formuestilstand i det Hele taget forbedres ved Udbetalingen af Bederlaget. Jeg troer derhos, at en saadan udtrykkelig Bestemmelse om, at Panthaveren er berettiget til at fordrø Bederlagssummen udbetalt, vil føre til en Mængde praktiske Forviklinger. Vilde man gaae ind derpaa, saa troer jeg ikke, det var tilbørligt at indskrænke sig til det Forslag, som staaer sidst opført paa Listen over Endringsforslagene, thi jeg troer ikke, at det er tilbørligt, at Lovgivningen giver en Bestemmelse, som vil medføre en Mængde praktiske Forviklinger og Værksligheder for de paagjældende Personer, uden tillige nærmere at betegne, hvorledes og efter hvilke Regler saadanne Forviklinger skulle løses. Naar man derimod indskrænker sig til det Forslag, som er stillet af andre af Udvalgets Medlemmer, og som er det første af de paa Pag. 6 anførte, saa er det Spørgsmaal, om Panthaveren har en saadan Ret holdt udenfor — har han en saadan Ret, saa maa han jo kunne gjøre den gjældende igjennem Domstolene og ad den sædvanlige Wei. Naar den ærede Taler

har meent, at den Tilføining, som er stæet til dette Forslag, nemlig Ordene: „med mindre han maatte være under nogen Retsfølgning“ o. s. v., skulde staae som overflødig, saa troer jeg ikke, at den er overflødig; jeg troer ganske vist, at Hensigten med den ikke har været at sige Andet, end hvad den ærede Rigsdagsmand vilde udfinde af den som dens rette Betydning; deri er jeg enig med ham, men jeg kan ikke være enig med ham i, at den derfor skulde være overflødig. Vil man tænke sig den borte, og der saa vilde staae: „forøvrigt bliver Bederlaget altid at udbetale til Eieren“, saa vilde man derved troe, at der ved en saadan aldeles nogen Bestemmelse var gjort et Brud paa de almindelige Retsregler, om i hvilke Tilfælde En, som har en Fordring til en Anden, kan søge at indskrænke hans Raadighed over hans forskjellige Eiendoms-gjenstande; man kunde altsaa troe, at den Ret, at Nogen kan nedlægge Paaastand imod, at en Anden disponerer over sin Eiendom, at denne Ret ved disse Bestemmelser skulde være hævet; det er derfor, at Tillægget er føiet til; i det Mindste har jeg, ved at deeltage i Forslaget, opfattet det fra den Side.

Monrad: Jeg troer dog ikke, at alle Panthavere vilde være enige i den ærede sidste Talers Uttring, at det Besentlige ved en Pantgjæld er Personen og ikke Eiendommen. Jeg troer, at en fornøftig Panthaver fornemmelig vil see paa Eiendommen og den Sikkerhed, som denne giver, og at han vil finde sig meget lidet beroliget ved, at Eieren for sin Person kommer i en bedre Stilling derved, at han faaer den Udbetaling, hvorom her er Tale. Ligesaalidet troer jeg, at Panthaverne vilde finde sig synderlig beroligede ved den Henviisning til Domstolene, hvorom man har talt, thi, naar der er en udtrykkelig Lovbestemmelse, som siger, at Udbetalingen skal stæe til Eieren, uden at Panthaverne kunne sætte sig derimod, saa ere jo Domstolene ligefrem forpligtede til at rette sig efter dette Lovbud. Jeg maa tilstaae, at det i høieste Grad har overrasket mig at see, hvor lidet Hensyn der i det foreliggende Regjeringsudkast er taget til Panthaverne. Det har i høieste Grad overrasket mig, thi under de tidligere Forhandlinger om denne